

- [Élet és Pszichológia](#)
- [Szociálpszichológia](#)

Átíródik a pszichológiatörténet – a pillecukorteszt eredményei is megkérdőjeleződtek

Írta: [Zsidi Zsófia](#) - 2018-07-06 [0](#)

A pszichológiatörténet egyik leghíresebb kísérlete fűződik Walter Mischel nevéhez, a Marshmallow- vagy pillecukorteszt. Dr. Tyler Watts és munkatársai néhány hete publikált tanulmányukban arról számolnak be, hogy megismételték az eredeti vizsgálatot, azonban a gyermekkori késleltetési képesség és a későbbi teljesítmény kapcsolatának hátterében az eredetitől jelentősen eltérő összefüggéseket találtak. Kritikájuk elképzelhető, hogy átírja a szakma egyik alaptézisét.

Walter Mischel, a Columbia Egyetem professzora a hatvanas években végezte el nagyhatású vizsgálatát, amely a pillecukorteszt nevet kapta. A kísérletben négyéves gyerekeket állítottak választás elé: megehetik a tányérra helyezett pillecukrot azonnal, vagy ha várnak vele tizenöt percet, akkor a vizsgálatvezető visszatértekor kettőt fognak kapni. A kutatók arra voltak kíváncsiak, hogy a gyerekek ebben a korban mekkora önfegyelemre képesek, illetve, hogy ki tudja-e előre számítani, hogy melyik esetben járnak kedvezőbben. További kutatási kérdés volt még, hogy ha megértették az összefüggést, akkor vajon

KÉPESEK-E KÉSLELTETNI A CUKOR MEGEVÉSÉNEK KÉSZTETÉSÉT,

a későbbi nagyobb jutalom érdekében. Ezután tizennyolc éven keresztül nyomon követték a kísérletben résztvevő gyerekek sorsának alakulását. Az összegyűjtött adatok alapján pedig azt állapították meg, hogy azok a gyerekek, akik elegendő önuralommal rendelkeztek ahhoz, hogy kivárják a második pillecukor megérkezését, évekkal később sikeresebbek voltak a tanulmányaik során, magasabb pontszámot értek el az egyetemi felvételin, szilárdabb volt az önbecsülésük és elégedettebbek voltak az életükkel. Eredményeik alapján olyan messzemenő következtetéseket vontak le, hogy a gyermekkori akaratérő és késleltetési képesség, bejósolhatja az életben való boldogulás alakulását.

A revízió

Az évek során többen megismételték a vizsgálatot, legutóbb dr. Tyler Watts, a New York Egyetem pszichológia professzora és munkatársai vállalkoztak erre. A kutatócsoport részletesen elemezte az eredeti kísérletet és a lehető legtöbb torzító tényező és módszertani buktató kiszűrésével igyekeztek megismételni azt. Az alapvető kritikájuk Mischel kísérletével kapcsolatban az volt, hogy túl kevés gyerek vett részt a vizsgálatban, és ők is egy roppant szűk és speciális körből kerültek ki, a világ egyik legjobb egyetemének óvodájából. Watts és munkatársai május végén publikált tanulmányukban majdnem ezer olyan gyerekekkel vették fel újra a tesztet, akik a lehető legkülönbözőbb társadalmi csoportokból kerültek ki, majd egészen tizenöt éves korukig követték nyomon életük alakulását. Eredményeik alapján az eredetitől jelentősen eltérő összefüggés rajzolódott ki a háttérben. Az, hogy megállta-e egy kisgyerek a cukor befalását, elsősorban

AZZAL ÁLLT ÖSSZEFÜGGÉSBEN, HOGY MILYEN ANYAGI HELYZETŰ CSALÁDBÓL SZÁRMAZOTT,

milyen kognitív képességekkel rendelkezett és milyen otthoni környezetben élte mindennapjait. Tehát a korai kognitív képességek, a családi háttér és a társadalmi státusz volt alapvető befolyással a későbbi előmenetel alakulására. Eredményeik alapján nem mutatkozott az eredetivel egyező szignifikáns különbség az egyetemet végzett szülők gyerekeinek későbbi sikerességében attól függően, hogy azonnal megették-e a cukrot. Ehhez hasonlóan az iskolázatlan szülők gyermekeinek tanulmányi eredményei sem álltak szoros kapcsolatban az elfogyasztott pillecukrok számával.

Az eredmények tükrében

A friss kutatási eredmények nemcsak a korábbi vizsgálat feltételezett összefüggéseit kérdőjelezi meg, hanem új magyarázattal is szolgálnak a jelenségre. Beigazolódni látszó hipotézisük szerint a szegényebb körülmények között felnövő gyermekek amiatt nem képesek türelmesen várni a későbbi nagyobb jutalomra, mert korábbi tapasztalataik nem biztosítanak számukra garanciát ennek megvalósulására. Mindennapi tapasztalataik sokszor arra nevelik őket, hogy attól, hogy most bőségesen van mit enni, nem biztos, hogy holnap is így lesz.

SZÁMUKRA KOCKÁZATOS VÁRAKOZNI.

A jobb anyagi körülmények között élő gyermekek tapasztalatai azonban általában nem adnak okot erre a bizalmatlanságra. Nem kell aggódniuk amiatt, hogy másnap nem lesz mit enniük. Tehát a tehetősebb szülők gyermekei nyugodtabban késleltetik a jutalmat, nem kell amiatt szoronganiuk, hogy esetleg a várakozás alatt a meglévő is eltűnik. A kísérlet megismétlése tehát alapjaiban átszínezte a korábbi összefüggéseket és ismét rávilágított a módszertanilag magas színvonalú kutatások igényére a pszichológia tudományterületén